

Titel: BREV TIL: Hans Jørgen Uldall FRA: Louis Hjelmslev (1936-10-15)

Citation: "BREV TIL: Hans Jørgen Uldall FRA: Louis Hjelmslev (1936-10-15)", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_032-shoot-workidacc-1992_0005_032_Uldall_0570/facsimile.pdf (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

H. J. Uldall, 19

8 Knud Rasmussensvej
Århus
den 15. oktober 1936

Kære Uldall,

Tak for Deres brev af 3/10 med forskelligt indhold, bl. a. beretningen om Lingvistkredsens generalforsamling. Jeg har naturligvis ikke faaet nogenstuehelst meddelelse fra Lingvistkredsen om at jeg er genvalgt til bestyrelsen, saa det er jo rart at blive underrettet ad uofficiel vej. Jeg overvejede at trække mig tilbage af hensyn til Barrs angreb, men efter moden overvejelse kom jeg endnu engang til det resultat, at det var klogeest at lade alt bero og befæste den smule indflydelse, man endnu har i behold. Af Deres referat synes at fremgaa, at "det fonologiske udvalg" ikke er blevet nevnt i forbindelse med planen om det fonologiske atlas. Men hvad vil det sige at der er nedsat en "privat komité"? Jeg opnaar aldrig at forstaa disse menneskers ejendommelige forretningsgang. Jakobson gik efter at have læst Bulletin du Cercle Ling. de Cop. ud fra, at det blev Dem og mig og Lier, som skulde tage sig af atlasset; men paa grund af videnskabens udvikling er det maaske meget godt, at det ikke er os, vel at mærke, hvis man ønsker sagen fremmet. Men der var jo ogsaa den mulighed, at man med saglige argumenter plæderede for at projektets realisation blev udskudt, til der er naaet mere afklaring. Det er jo dog givet, at det er prématuré. Kan der ikke gøres noget for det?

Schibsbys disputats har jeg faaet, men da jeg blev under læsningen blev overfaldet af en stadig heftigere gaben, stillede jeg den hen i min recl, hvor den endnu staar og glør. Naturligvis kommer jeg ikke over d. 29. - à quoi bon? Men De

Mina Schibsbys er ikke skrevet i hæfter; det er en fejl fra trykkeriets side, som er blevet påagt, men du lader sig ikke rekruttere for udværelsen af dem. For disse myrperter har jeg faaet et meget lille nyt hæfte i forbindelse af dem og hader.

skal vel opponere ex auditorio? De bør da i hvert fald overveje muligheden.

Det er gaaet mig likesom Dem: glossematikken har i det væsentlige maattet hvile. Jeg har haft mange andre ting at ordne i semestrets begyndelse; trods dekanatets afsigelse sidder jeg stadig i diverse udvalg, og vi har stadig lystige bataljer med studenterne. Desuden har jeg været noget træt og sovet lovlig meget af min tid væk - det var en anstrængende sommer; men for resten tror jeg ikke saa meget det er træthed som en vis arbejdsudygtighed paa grund af uvisheden mht fremtiden. Jeg skal dog vide at bekæmpe det; men der gaar næppe en dag, uden at jeg tænker paa hvad der vil kunne ske næste aar. Jeg har i denne forbindelse opstillet en hypotese, som forklarer mange ting, bl. a. Barrs hele holdning, og som jeg derfor indtil videre tror paa: Meningen er sikkert den, at Brøndal skal være professor i almen lingvistik, og at der saa skal oprettes et lektorat eller et docentur i indo-europæisk, som skal beklædes af Barr. Hvis lejligheden byder sig, kan De jo se at faa opnuset, om jeg ikke har ret i hypotesen.

I mine forelæsninger har jeg gennemgaaet lexematikken samt adskillige af glossematikens grundbegreber, og i disse dage har jeg svelser i lexematisk analyse i dansk, tysk, engelsk, fransk og latin. Det gaar storartet, og der er over 20 ivrige deltagere. Vi kommer saa til de næste operationer, og saa maa glossematikken skrives samtidig. Jeg haaber altsaa snarest at kunne sende Dem visse prælerematiske udkast, og vilde være glad for at faa ditto prækenematiske fra Dem.

I Humanistisk samfund har Skautrup holdt et redrag om herredstinget før enevælden, hvad der gav mig anledning til i diskussionen at anstille juridisk-lingvistiske sammenlignende

betragtninger over norm og usus. Det vakte saa megen opmærksomhed, at Stender foreslog at vi skulde have en hel serie af foredrag, hvor norm-usus-problemet blev belyst for forskellige discipliner. Jeg tænker nu nærmest det fører til at jeg selv engang holder et foredrag om humanismens grundlag. Paa samme måde var fortrykket af Glossematics omdelt til de undrende medlemmer, og Stender proklamerede, at om et par maaneder forelaa værket.

Jeg vilde gerne kunne uddele Bulletin du Cercle Ling. de Copenh. til Hum. sf.s medlemmer, og jeg vilde tillige gerne sende den til Grammont, Devoto, Tagliavini, de Groot og Niels Aage Nielsen og eventuelle andre sammen med fortrykket af Outline (hvoraf jeg ~~gav~~^{efter} mødet i Hum.sf. huggede talrige eksemplarer, da de fleste medlemmer lod den ligge!). Jeg har skrevet til Barr derom og gjort opmærksom paa, at da Pihler var sekretær, fik jeg altid saadanne frieksemplarer. Hvis jeg faar dem, kan jeg, hvis De synes, samtidig sende et exemplar til Jones, Swadësh, Gray og Voegelin, til hvem De jo har sendt fortrykket af Outline.

Foredraget om sprogvidenskabelig rekonstruktion gik udmærket. Af Selskabet for oldtids- og middelalderforsknings medlemmer var der ikke mange tilstede. Til gengæld var de fleste af de indbudte mødt frem, heriblandt Holger P. og Sandfeld, hvad man maa betragte som en stor ære, da de ellers aldrig vover sig ud af hulen. Situationen var isvrigt tydelig: Lis Jacobsen fortalte mig strax, at Brøndal i bestyrelsen havde hævdet, at lingvistiske foredrag faldt udenfor selskabets rammer. Derefter var man dog blevet enige om at lægge foredraget i september, men bagefter var Lis Jacobsen blevet opmærksom paa, at det var den daarligste maaned i hele aaret, fordi arkæologerne (som jo netop kom i betragtning ved denne diskussion) var ude at grave. Imidlertid betragter jeg det passerede som en succès. Der var almindelig

tilfredshed med foredraget - skönt jeg selv var meget lidt glad for at skulle staa over for et væsentlig lingvistisk auditorium og holde et foredrag, som var lagt élementsært an for et blandet publikum. Efter foredraget erkendte Brøndal, som i sin egenskab af næstformand ledede mødet, at hans formodninger om, at foredraget faldt uden for selskabets rammer, havde vist sig ugrundede. Der fulgte en diskussion eller rettere en samtale, hvori alle var enige, undtagen Hammerich, som fremførte usandsynlige paastande og maatte trække sig tilbage i god orden. Jeg betragter det som heldigt, at jeg fik lejlighed til at holde et - efter mit indtryk: vellykket - foredrag om et indo-europæisk emne for Holger P. og Sandfeld samt andre indflydelsesrige fakultetsmedlemmer (Tuxen, Arthur Christensen) saa forholdsvis kort før vi skal ud at svømme angaaende professoratet.

Brøndal var lutter overfladisk affabilitet. Paa min forespørgsel erklærede han med et skævt smil, at han næppe fik tid til at skrive i Pedersen-festskriftet. Dagen efter havde vi - meget mod Brøndals vilje - møde om kongresakterne: Brøndal, Hammerich og jeg; Barr var ikke tilkaldt. Som bekendt er Barr og jeg redaktører af akterne. Men foreløbig gør Hammerich og Brøndal hele arbejdet, og en passant meddelte de, at hvis akterne ikke skulde trykkes i Aarhus, fik jeg ikke noget videre at gøre. Jeg siger bare: Tant mieux. Brøndal undlod naturligvis ikke med overraskelse i stemmen at udtale, at hvis jeg vilde gøre et stykke arbejde, var jeg jo meget velkommen. Jeg svarede at det var jo en aftale. Men ak, aftaler glemmes hurtigt; men i hvert fald har jeg gentagne gange tilbudt min assistance, saa det kan ikke med rette siges, at jeg ikke har villet gøre noget.